



12.10.2015

Kaj/3

**§ 959**

**V 21.10.2015, Kruunusilltojen liikennesuunnitelma välillä  
Kruunuvuorenranta-Kalasadama (Nihti)**

HEL 2014-011893 T 08 00 00

**Päätös**

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

**Käsittely**

Esteelliset: Jussi Pajunen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Terhi Peltokorven ehdotuksesta.

**Esittelijä**

apulaiskaupunginjohtaja  
Anni Sinnemäki

**Lisätiedot**

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024  
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä asemakaavaehdotukseen nro 12305 liittyvän liikennesuunnitelman nro 6436-32 välillä Kruunuvuorenranta-Nihti tulevan jatkosuunnittelun pohjaksi.

**Tiivistelmä**

Kruunusillat -hankkeessa toteutetaan raitiotieyhteys Laajasaloon sekä pyöräilyväyliä ja kevyen liikenteen väyliä. Kruunusillat on osa Laajasalon raitiotieyhteyttä ja se mahdollistaa nopean raitiotie-, pyöräily- ja jalankulkuyhteyden Laajasalon ja kantakaupungin välillä. Suunnitelluista merkittävistä silloista kaksi sijoittuu nyt käsiteltävänä olevan liikennesuunnitelman alueelle: Finkensilta Nihdin ja Korkeasaaren välillä sekä Kruunuvuorensilta Korkeasaaren ja Kruunuvuorenrannan välillä.

Suunnitelma on valmisteltu samanaikaisesti Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro



12305) kanssa. Suunnitelmassa on esitetty asemakaavaehdotuksen mahdollistamat järjestelyt jalankululle, pyöräilylle, joukkoliikenteelle sekä pelastus- ja huoltoajolle.

Asemakaava määrittää tilavarauksen ja liikennesuunnitelma tarkentaa sitä. Viimeisenä vaiheena valmistellaan päätettäväksi katusuunnitelma. Rakennusvirasto ja liikennelaitos -liikelaitos HKL ovat viimeistelemässä koko Kruunusillat-hankkeelle hankesuunnitelmaa, joka valmistuu vuoden 2015 kuluessa. Valtuusto tulee myöhemmin päättämään hankkeen toteuttamisesta. Toteuttamispäätös koko hankkeen osalta voidaan tehdä vasta, kun raitiotien liittyminen kantakaupungin katuverkkoon on ratkaistu. Tämä taas riippuu olennaisesti Hanasaaren voimalaa koskevista ratkaisuksista, joista on tarkoitus päättää kaupunginvaltuustossa vuoden 2015 aikana.

Liikennesuunnitelman sisältämän kokonaisuuden arvioitu kustannusarvio on 170 milj. euroa, joka on kasvanut suunnittelukilpailuun perustuneesta, vuoden 2015 talousarvion investointiohjelman luvusta liikenteellisten ja turvallisuuteen liittyvien näkökohtien tarkennuttua.

## Esittelijän perustelut

### Lähtökohdat

Kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2008 hyväksyä Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmistelun pohjaksi raitiotie- ja siltavaihtoehdon välillä Laajasalo–Korkeasaari–Sompasaari–Kruununhaka. Kaupunginhallitus kehotti täytäntöönpanopäätöksessään 17.11.2008 joukkoliikennelautakuntaa ja kaupunkisuunnittelulautakuntaa laatimaan hankesuunnitelmat ja tarpeelliset kaavat niin, että raitioyhteys voitaisiin toteuttaa Kruunuvuorenrannan rakentamisen alkuvuosina.

Kaupunginhallitus antoi kaupungin 10 vuoden investointisuunnitelman valmisteluun 16.9.2013 seuraavat jatkosuunnitteluohjeet: Tavoitteena on, että aloitetaan Kruunuvuoren siltaratkaisun toteuttaminen vuonna 2018.

### Suunnitelma

Tekeillä olevaan yleissuunnitelmaan perustuen Kruunuvuorensillan linjausta on tarkennettu aiempaan alustavaan liikennesuunnitelmaan verrattuna. Korkeasaaren sillan eteläpuolen liittymään on tehty pieniä tarkastuksia.



Finkensillalla raitiotie on sijoitettu sillan keskelle. Raitiotie erotellaan muista liikennemuodoista erotuskaistalla, johon on tarkoitus sijoittaa raitiovaunun sekä valaistuksen vaatimat pylvää. Finkensillalla raitiovaunun mitoitusnopeus on 40 km/h ja Kruunuvuorensillalla 60 km/h.

Kruunuvuorensillan mitoituksessa on varauduttu keskustan ja Laajasalon väliseen pikaraitiotiehen, jonka linjaus erkaneesitetystä radasta Korkeasaaren pysäkin ja Palosaaren välisellä osuudella.

Linja-autoliikenteeseen ei varauduta Kruunusilloilla.

Finkensillalla pyöräily on eri tasossa jalankulun kanssa. Raitiovaunupysäkin itäpuolella pyörätie ylittää raitiotien samassa kohtaa muiden liikennemuotojen kanssa ja jatkuu kohti Kruunuvuorenrantaa sillan keskiosassa. Yhteys liittyy molemmissa päissä suunniteltuun baanaverkkoon.

Finkensillalla jalankulku on sijoitettu sekä sillan etelä- että pohjoisreunalle. Pohjoispuolen yhteys on tarkoitettu enemmän osaksi Kalasataman ja lähialueiden virkistysreitistöä.

Korkeasaaren huoltoliikennejärjestely pysyy reitin kannalta ennallaan: ajo tapahtuu Mustikkamaan kautta Korkeasaareen.

Suunnitelma-alueen silloilla moottoriajoneuvoliikenne ei ole sallittua. Pelastuslaitos sekä kunnossapitokalusto saavat käyttää siltoja.

#### Liikenteelliset vaikutukset

Kaupungin strategisena tavoitteena on edistää kestävästä liikkumisesta lisäämällä jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä. Kruunusillat luovat uuden, merellisen kestävästä liikkumisen yhteyden keskustan ja Itä-Helsingin välille. Tämä vähentää henkilöautoliikenteen tarvetta ja vähentää siten liikenteestä aiheutuvia haittoja.

Kruunusilloja käyttävän Laajasalon raitiotien on arvioitu keräävän lähes kaikki Laajasalon suunnasta kantakaupunkiin suuntautuvat joukkoliikennematkat, mikä tarkoittaa sillalla aamuhuipputunnin aikana noin 3500 matkustajaa keskustan suuntaan vuonna 2035. Tämä vähentää Kulosaaren sillalla metron kuormitusta keskustan suuntaan 2300 henkilöä (17 %) aamuhuipputunnissa, ja vähentää siten metron ylikuormittumisen riskiä.

Ennusteiden mukaan raitiotiesilta vähentää Laajasalon ja Herttoniemen välillä ruuhkasuuntaan kulkevien ajoneuvojen määrää noin 330 (13 %) ajoneuvoa aamuhuipputunnissa. Kulosaaren sillalla vaikutus on noin 150 (3,5 %) ajoneuvoa/aht.



Uusi joukkoliikenneyhteys parantaa etenkin kantakaupungin saavutettavuutta Laajasalosta. Kruunuvuorenrannasta katsottuna matka-ajat kantakaupungin alueelle lyhenevät noin 10–20 minuuttia verrattuna Herttoniemen kautta kulkevaan liityntäbussi + metro - yhteyteen. Myös Laajasalon saavutettavuus kantakaupungista paranee vastaavasti.

Uuden raitiotieyhteyden arvioidaan lisäävän joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta Kruunuvuorenrannassa ja Yliskylän länsiosissa jopa 9 prosenttiyksikköä.

Korkeasaaren saavutettavuus paranee keskustan suunnalta niin joukkoliikenteellä kuin kävellen ja pyöräillen ja se kytkeytyy paremmin osaksi kantakaupungin palveluverkkoa.

Nihdin ja keskustan välisen yhteyden linjausta ei ole vielä päätetty: kolmen vaihtoehdon vaikutuksia tutkitaan ja päätös ensisijaisesta vaihtoehdosta on tarkoitus saada vuoden 2015 aikana. Mikäli raitioliikennettä ei voida liikennöidä heti alusta lähtien kohti keskustaa, sillan raitioliikenne on mahdollista liittää Nihdissä Kalasataman katuverkkoon ja sitä kautta Kalasataman keskukseen.

Lisäksi asemakaavan mahdollistama siltayhteys luo uuden pelastusajoneuvoreitin Laajasaloon sekä Santahaminaan ja samalla saaren huoltovarmuus paranee huomattavasti entisestä.

Kruunuvuorensillan alittavan veneväylän kohdalla on vaadittu 20 metrin alikulkukorkeus.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksesta saatiin rakennusviraston katu- ja puisto-osaston investointitoimiston, liikennelaitos -liikelaitoksen (HKL) ja Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) lausunnot. Kaikki lausunnot ovat suunnitelmaa puoltavia. Liikennelaitos esittää useita täsmennyksiä, jotka voidaan jakosuunnittelussa ottaa huomioon. Samoin HSL kiinnittää huomiota etenkin reitin liikennöitävyyteen eri vuoden aikoina ja jatkosuunnittelun haasteisiin niissä kohdin, joissa eri liikennemuodot risteävät keskenään. Lausunnot eivät edellytä liikennesuunnitelman uudelleen valmistelua vaan on mahdollista ottaa huomioon jatkossa.

#### Kustannukset ja jatkotoimenpiteet

Suunnitelman toteuttamisen kustannuksista laaditaan Kruunusillat-hankkeen hankesuunnitelman yhteydessä erillinen kustannuslaskenta, joka tullaan esittämään kaupunginvaltuustolle hankepäätösehdotuksen yhteydessä. Tässä yhteydessä esitetään myös vaikutukset kaupungin toimintamenoihin. Kesällä 2015 tehdyn yleissuunnittelun pohjalta on



alustavasti arvioitu, että liikennesuunnitelman ja muun kaava-alueen (nro 12305) määrittämä osuus hankkeesta tulisi maksamaan noin 170 milj. euroa. Osuuden kustannukset ovat korkeammat kuin vuoden 2015 talousarvion investointiohjelmassa pohjana olleessa kilpailuehdotuksessa. Kustannusten nousu on seurausta varautumisesta onnettomuustilanteisiin sekä liikenneteknisen mitoituksen tarkentumisesta.

Kaava-alueen määrittämän osan katusuunnittelua pohjustava yleissuunnitelma on valmistunut ja katusuunnittelu välillä Kruunuvuorenranta-Nihti on alkamassa asemakaavan tultua hyväksytyksi.

Varsinainen Kruunusilltojen rakentamispäätös tehdään vasta tulevan, koko hanketta koskevan hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Hankesuunnitelma on tarkoitus viedä kaupungin valtuuston päätettäväksi vuoden 2016 aikana. Koko hankkeen rakentamisen tavoiteaikataulu tähtää vuoteen 2018 mikäli lopullisten suunnitelmien valmistuminen ja hankkeen muut toteuttamisedellytykset sen mahdollistavat. Rakentaminen aloitetaan Finkensillasta. Kruunusillat-hankkeen rakennuttamisesta vastaa rakennusvirasto.

Kruunusillat-hankkeeseen voi tutustua Internetsivuilla osoitteessa [www.uuttahelsinkia.fi/kruunusillat](http://www.uuttahelsinkia.fi/kruunusillat).

**Esittelijä**

apulaiskaupunginjohtaja  
Anni Sinnemäki

**Lisätiedot**

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024  
[tanja.sippola-alho\(a\)hel.fi](mailto:tanja.sippola-alho(a)hel.fi)

**Liitteet**

- 1 Sijaintikartta
- 2 Piirustus 6436-32
- 3 Rakennusviraston lausunto 16.9.2015
- 4 HSL:n lausunto 28.9.2015

**Tiedoksi**

Helsingin seudun liikenne  
Rakennusvirasto  
Liikennelaitos -liikelaitos

**Päätöshistoria**



Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) 2.10.2015

HEL 2014-011893 T 08 00 00

Kaupunginkanslia on esittänyt Liikennelaitos -liikelaitokselle (HKL) lausuntopyynnön Kruunusiltojen liikennesuunnitelmasta. Kruunusiltojen liikennesuunnitelma on tarkoitus esitellä valtuustolle yhdessä asemakaavan kanssa lokakuussa 2015. Asia viedään valtuustolle sen kustannusvaikutusten (raja 10 Me) vuoksi. Lopullinen toteutus päätetään kun siltojen yhdistäminen keskustaan on selvillä.

Kruunusillat on osa Laajasalon raitiotieyhteyttä ja se mahdollistaa nopean raitiotie-, pyöräily- ja jalankulkuyhteyden Laajasalosta kantakaupunkiin. Suunnitelmassa on esitetty raitiotien, pyöräilyn ja jalankulun yhteydet Kalasatamasta Kruunuvuorenrantaan sekä liikennejärjestelyt.

HKL on lausunut Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta (26.1.2015) Kaupunkisuunnitteluvirastolle (Ksv) seuraavaa:

HKL:n kantana on, että raitiotiet omaavissa siltarakenteissa on huomioitava radan rakenteiden vaatima tila, geometriavaatimukset, radan kunnossapito- ja vaihtomahdollisuus. HKL muistuttaa, että raitiovaunun liikkumisesta aiheutuu runkomelua ja tärinää sekä ilmamelua. Raitiotien yksityiskohtaisessa suunnittelussa silta-alueella turvallisuusnäkökohdat, kuten vaunun suistumisvaara ja eri kulkumuotojen erottaminen, tulee myös huomioida. HKL tulee olemaan päävastuussa siltayhteyden toteuttamisessa. HKL osallistuu kaavan mahdollistaman sillan suunnitteluun aktiivisesti ja esitetty kaava ei aseta liikaa rajoitteita toimivan raitiotiesillan toteuttamiselle.

HKL lausuu liikennesuunnitelmasta lisäksi seuraavaa:

HKL pitää Kruunusiltojen mahdollistamaa raitioliikenteen ulottamista Laajasalon suuntaan merkittävänä joukkoliikenteen palvelutasoa parantavana hankkeena.

Korkeasaarella Palosaaren kohdalla erkanevan pikaraitiotien varauksen jatkumisella Laajasaloon päin tulee varautua leveämmän raitiovaunun mitoitukseen. Palosaaresta Laajasaloon päin tulee myös mahdollistaa liikennemuotojen erotusaidan rakentaminen kevyenliikenteen ja raitioradan väliin.

Finkensillan Nihdin päässä on risteys, jossa kevyt-, ajoneuvo- ja raitioliikenne risteävät. Tämä kohta vaatii vielä tarkasteluja:



12.10.2015

liittymäratkaisuja tulee mahdollisesti parantaa. Myös Korkeasaaren Mischan ja Maschan aukion ja raitiopysäkin liikennejärjestelyt vaativat lisätarkasteluja.

Raitioteillä liikennöi mahdollisesti 45–60 metriset vaunut. Pysäkkien mitoitus tulee suunnitella vähintään nykymääräyksiä vastaaviksi.

Raitiotien mitoitusarvot (suuret kaarresäteet, vaihteet syväuramitoitukselle) tulee suunnittelussa ottaa huomioon niin, että mahdollisimman nopea ja turvallinen raitioliikenne on mahdollista.

Kaavoituksen raitiotiesuunnittelussa tulee jatkossa käyttää valmistumassa olevaa Ksv:n ja HKL:n yhteistä raitioteiden suunnitteluohjetta. Pikaraitiotien mitoituksessa tulee noudattaa pikaraitiotien suunnitteluperiaatteita.

HKL:n esittämät kannanotot liikennesuunnitelmaan voidaan huomioida suunnittelun edetessä.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691  
jaakko.laurila(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.05.2015 § 142

HEL 2014-011893 T 08 00 00

Hankenro 4505\_2, karttaruutu H3/R2, S2, T2, J3/P3

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä liikennesuunnitteluosaston piirustuksen nro 6436-32 mukaisen Kruunusiltojen liikennesuunnitelman.

Käsittely

12.05.2015 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsitteli asian Lsp/2 asian Akp/6 jälkeen.

11.11.2014 Ehdotuksen mukaan

04.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö  
Reetta Putkonen

Postiosoite

PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



12.10.2015

Kaj/3

---

Lisätiedot

Sanna Ranki, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37146  
sanna.ranki(a)hel.fi

---

**Postiosoite**

PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alv.nro**

FI02012566